

KHAI THỊ CỦA HÒA THƯỢNG TỊNH KHÔNG

(Kính thưa các bạn đồng học!)

Xen kẽ lời khai thị của HT có những câu tôi chia sẻ thêm, nhưng đều là lời giảng của HT từ các bài giảng khác mà có, tuyệt không dám nói theo ý riêng của mình. Kính mong các bạn hoan hỉ - Vô Danh cư sĩ)

Bài 8. Bốn pháp để thành tựu không lui sụt

Trong thời hiện tại chúng ta phải giữ gìn được tám điều này thì học Phật mới có thể thành tựu, chẳng lui sụt.

1. Chẳng nên thân cận người giải đãi

Chánh kinh: “**Hà đẳng vi tứ, sử vi bất ưng thân cận giải đãi chi nhân**

Những gì là bốn? Chính là chẳng nên thân cận người biếng nhác. Chúng ta thường thân cận hạng người ấy. Họ sẽ ảnh hưởng đến sự tu học của chúng ta. Chúng ta là phàm phu sơ học, chẳng có định lực, chẳng có trí huệ, vì thế giao du phải chọn lựa người.

Có khá nhiều bạn đồng tu đối với điều này chẳng hề để tâm cảnh giác, bị hoàn cảnh xoay chuyển, đáng tiếc vô cùng. Đây chính là điều ta thường gọi là “nhân tình Phật sự”, nó có ảnh hưởng rất lớn đối với phàm phu sơ học.

Học Phật ắt cần phải có lý tánh thối tình phải buông xuống được, thì mới có thể thành tựu. Pháp thứ nhất đây nhằm vào ý đó. Phạm vi của chữ giải đãi rộng phi thường, quý vị có nhận ra chưa? Giải đãi lười biếng có phải mỗi ngày ngủ dậy thật trễ hay chẳng? Đối với hạng người ấy đương nhiên quý vị chẳng thể thân cận. Họ còn bận ngủ, họ chẳng kể cận quý vị được.

Vậy thì ai mới là kẻ giải đãi?

Trước đây Ân Quang Đại sư từng giảng là “*kẻ nào ưa đến đạo tràng ngày ngày la cà đạo tràng, ngày ngày tìm náo nhiệt*”.

Vì sao họ lại giải đãi? Họ giải đãi đối với việc tu đạo, biếng nhác tu định. Kẻ chẳng tu định, tu huệ, cứ ngày ngày đuổi theo náo nhiệt thì gọi là kẻ giải đãi. Bởi thế chẳng được hiểu lắm ý nghĩa đoạn kinh này.

Quý vị xem trong Văn Sao trong Vĩnh Tư lục sẽ thấy. Mỗi khi Lão Đại Hòa Thượng vừa thấy đệ tử quy y đến thăm, Ngài liền quở mắng:

- Ngươi đến đây làm chi?

- Con đến gặp sư phụ

- Trước kia ngươi gặp sư phụ rồi còn đến đây làm chi nữa?

Ngài quát quay về.

- Đến chỗ bon chen tâm cũng loạn động theo. Bảo ngươi ở nhà chắc thật niệm Phật ngươi chẳng niệm, ngươi còn đến chùa, miếu gặp sư phụ. Có gì hay mà xem, đó gọi là giải đãi.

Sở dĩ Ân Quang đại sư nói ra điều gì, ai nấy đều rất tôn kính, là vì pháp giáo hóa của Ngài chưa có ai đề xướng cả.

Hiện thời các đạo tràng mong mỗi tín đồ đông đảo, tín đồ không đến làm sao duy trì được đạo tràng. Bởi thế con người hiện tại đều chuộng náo nhiệt, náo nhiệt chính là giải đãi đối với tu định, tu huệ, tu tâm thanh tịnh là giải đãi. Ở đây Phật dạy chúng ta chớ nên thân cận những kẻ như thế. Đừng ngày ngày bắt trước họ, khiến cho tâm bạn bị loạn động.

2. Rồi bỏ hết thấy những chúng ồn náo

Điều thứ hai là Chánh kinh: “*Xả ly nhất thiết khởi náo chi chúng*”

Dời bỏ hết thảy các chúng ồn náo, không nên ưa thích náo nhiệt. Không, không có nghĩa là không thích những nơi ăn chơi vui vẻ trong thế gian, mà đối ngay cả những chỗ hoan hỷ náo nhiệt mà nơi của Phật cũng chẳng nên ham mê. Nói chung điều gì trái nghịch với giới, định, huệ; trái nghịch với giác, chánh, thanh tịnh đều là giải đãi ồn náo. Bởi thế đoạn văn này dung hàm ý nghĩa rất sâu, rất rộng.

Mục đích của chúng ta là cầu giải thoát, cho nên phải hiểu rõ hai chữ giải thoát này. Giải là cởi mở, cởi mở là gì? Cởi bỏ phiền não. Thoát là thoát ly lực đạo luân hồi. Mục đích của việc học Phật là đây. Nếu quý vị chẳng nghĩ đến giải thoát thì chẳng sao, cứ việc ngày ngày lao vào nơi náo nhiệt; còn ai là kẻ thật sự mong liễu sanh tử, thật sự niệm Phật cầu vãng sanh Cực Lạc thế giới, thì nhất định tuân thủ lời dạy này.

Trước đây trong thời kỳ Phật thất, Đàm Hư Pháp sư đã từng kể cho chúng tôi nghe đôi ba câu chuyện cũ, đều là chuyện thật. Ngài kể, có một đồ đệ niệm Phật của Lão Pháp Sư Đế Nhân, xuất thân là thợ đóng đai thùng, niệm Phật ba năm bèn đứng mà vãng sanh. Người ấy chưa từng đọc sách, chưa hề biết chữ, chỉ là một người rất chân thật. Sau khi xuất gia, Lão Hòa thượng chỉ dạy ông ta sáu chữ **“Nam Mô A Di Đà Phật”**, chứ chẳng dạy khác, chỉ dặn dò người cứ niệm một câu Phật hiệu này, niệm mệt thì nghỉ, nghỉ ngơi xong lại niệm tiếp. Quả nhiên người ấy ở trong một tòa miếu hư nát, không ra ngoài khỏi cửa. Niệm một câu Phật hiệu suốt ba năm chẳng bệnh tật gì, biết trước lúc mất, bèn đứng vãng sanh. Vãng sanh rồi vẫn cứ đứng suốt ba ngày để đợi Hòa thượng Đế Nhân thay mình lo việc hậu sự. Ông ta dựa vào đâu để thành tựu? Chính là chẳng thân cận kẻ giải đãi, dời bỏ hết thảy các chúng ồn náo. Bởi thế nói giải thoát chẳng khó.

Nhưng sao ngày nay chúng ta học Phật khó khăn đến thế? Đó là vì chúng ta phạm phải lỗi lầm sau đây: hàng ngày đua theo náo nhiệt, coi chuyện đua chen náo nhiệt là Phật sự. Quý vị nói coi, đó có phải là vớ vẩn hay chẳng? Quan niệm sai lầm rồi.

3. Ở chốn thanh vắng thường tinh tấn

Chánh kinh “***Độc sử nhàn thị thường cần tinh tấn***” (Ở riêng chốn thanh vắng thường xuyên tinh tấn), ấy là thật sự mong liễu sanh tử xuất tam giới, thật sự mong giả quyết xong vấn đề ngay trong một đời. Quý vị phải nhận biết niềm vui tịch tĩnh. Hoàn cảnh thanh tịnh chính là sự hưởng thọ tối cao của nhân sanh, trong đó có niềm vui chân thật.

Thế nào là tinh tấn?

Tinh là tinh thuần chuyên nhất, tấn là chẳng lui. Hiện tại người học Phật chúng ta thấy cũng rất siêng năng nhưng chẳng phải là tinh tấn mà chỉ là tập tấn, loạn tấn. Loạn tấn nên chẳng được thành tựu. Muốn thành tựu thì phải thâm nhập một môn.

4. Dùng phương tiện khéo léo điều phục thân

Điều thứ tư là: Chánh kinh “***dĩ thiện phương tiện điều phục kỳ thân***” (dùng phương tiện khéo điều phục cái thân).

Phương tiện khéo điều phục cái thân ở trong phần kệ tụng ở sau ta sẽ thấy ý nghĩa này rõ hơn nữa.

Câu kệ: “***tịch tĩnh thường chi túc***”. Ý nói điều phục cái thân, biết đủ thường vui, cuộc sống rất dễ chịu. Có áo để mặc, có cơm để ăn no ba bữa, có căn phòng nhỏ để đựng nắng che mưa là đủ quá rồi chẳng cần chi hơn nữa. Có cầu thêm cũng chỉ là cầu sanh Tây Phương Cực Lạc thế giới, cầu thấy A Di Đà Phật, ngoài ra chẳng cầu cái gì khác nữa. Tâm quý vị định rồi quý vị sẽ thật sự hưởng thọ an lạc, dùng phương pháp ấy để điều phục cái thân.

Những chuyện người đời tranh giành đều là giả, đều chẳng mang theo được, đều tranh chẳng được, đều là ngu si tạo tác tội nghiệp. Người thực sự hiểu thấu, người giác ngộ sẽ chẳng thêm tranh nữa, đều buông xuống hết. Nhất tâm hướng về đạo, hướng về đạo là hướng về cái tâm thanh tịnh, hướng đến nguyện vọng cầu sanh Tây phương Cực Lạc thế giới của chính mình.

Cho nên đây là Đức Phật vì chúng ta lại nói thêm bốn pháp vậy. Ngài nói xong lại phó chúc Di Lặc Bồ Tát, chứ thật ra là phó chúc mọi người chúng ta. Di Lặc Bồ Tát là người thay mặt cho chúng ta. Đoạn kinh này trọng yếu phi thường, nói “**trong đời mạt sao, lúc năm trăm năm**” là nói đến xã hội hiện tại. Nếu chúng ta muốn được không phiền não mong đạt giải thoát. Hai chữ **giải thoát** này rất trọng yếu. Chúng ta đọc chữ “giải” theo âm quang thoại là “sè” thì sẽ thành động từ, còn nếu đọc là “dễ” sẽ thành danh từ, tháo gỡ giúp bỏ phiền não. Nên gọi là giải trừ, thoát là liễu thoát lục đạo sanh tử luân hồi mới kể là thành tựu. Nếu chẳng đoạn phiền não, chẳng thể liễu thoát sanh tử luân hồi chẳng được kể là thành tựu, bất luận tu pháp môn gì, tu giỏi đến đâu cũng chẳng thành tựu. Quý vị vẫn cứ phải sanh tử luân hồi y như cũ, bởi thế hai chữ **giải thoát** trọng yếu phi thường. Có thể nói nó chính là mục tiêu tu học hiện tiền của chúng ta.

Điều thứ hai là trừ diệt hết thấy nghiệp chướng, tôi tin là người có nguyện vọng đạt mục tiêu thứ nhất liễu sanh tử chẳng có mấy. Dường như mục tiêu thấp nhất là tiêu nghiệp chướng, thì mọi người đều mong, ít người mong liễu sanh tử, nhưng mong tiêu nghiệp chướng rất phổ biến. Nếu như quý vị mong tiêu trừ hết thấy nghiệp chướng thì có tám pháp như vậy. Đủ thấy tám pháp ấy trọng yếu phi thường.

5. Phải nên lìa bỏ những nơi ồn náo

Tiếp theo đây Phật nói Chánh kinh “**ưng đương xả ly hội náo tri sú**” (Phải nên lìa bỏ những nơi ồn náo).

Phải lìa bỏ những nơi ồn náo. Chúng ta là phàm phu chẳng phải là Thánh nhân tái lai, các vị Phật, Bồ tát tái lai tu hành chẳng giống chúng ta mà là trong pháp Đại thừa ở trong chỗ náo nhiệt mà lìa náo nhiệt, chẳng phải là điều người bình thường làm được.

Nếu ta học đòi các Ngài xa lìa ồn náo trong chỗ ồn náo, ta nhất định đọa địa ngục A tỳ, bởi thế chắc chắn là chẳng học được. Cuối bản kinh này có nói sơ nghiệp Bồ tát chẳng giống như huệ hạnh bồ tát. Huệ hạnh Bồ tát phá một

phẩm vô minh chúng một phần Pháp thân. Hạnh của các vị Pháp thân Đại sỹ nói ở trong kinh Hoa Nghiêm đích thật là Phiền não chính là bồ đề, sanh tử chính là niết bàn. Chúng ta là sơ học Bồ tát sanh tử là sanh tử, phiền não là phiền não. Tuyệt đối chẳng phải là chẳng thể phiền não chính là bồ đề. Chúng ta làm không được, chúng ta nhất định phải hiểu rõ thân phận mình như thế nào, trình độ mình ra sao, phải nên tu học những gì. Hoàn cảnh nhất định ảnh hưởng đến tâm tình của chúng ta, bất cứ hoàn cảnh bất hảo nào cũng sẽ khiến cho thân tâm ta chẳng đạt được hoàn cảnh thanh tịnh, nên nhất định phải xa lìa. Vì thế Đức Phật mới dạy chúng ta xa lìa những nơi náo nhiệt, xô bồ.
